

โลกทัศน์การจัดการน้ำของชุมชนไทยมุสลิมบ้านสุเหร่าลำรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชนบทศึกษา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

โลกทัศน์การจัดการน้ำของชุมชนไทยมุสลิมบ้านสุเหร่าลำรี

WORLD VIEW IN WATER MANAGEMENT OF THAI MUSLIM COMMUNITY, BAAN SURAO LUMREE

อรรถวุฒิ หมัดโรจน์ 5137487 LCCU/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสฬส ศิริไสย์, ประ.ด., ชิตชยางค์ ยมาภัย, ประ.ด., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์, ประ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีการใช้น้ำในชีวิตประจำวันของชาวไทยมุสลิมผ่านโลกทัศน์และหลักคำสอนของศาสนา โดยสนามวิจัยคือชุมชนชาวไทยมุสลิมบ้านสุเหร่าลำรี หมู่ที่ 2 ตำบลละหาร อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ใช้วิธีเลือกกลุ่มประชากรเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selective) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 1) ชาวบ้านผู้อยู่อาศัยในชุมชนบ้านสุเหร่าลำรี 2) ผู้นำชุมชน / ผู้นำทางศาสนา และ 3) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลละหาร วิเคราะห์ผลด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษา พบว่า น้ำมีบทบาทในชีวิตประจำวันต่อประชากรในชุมชนบ้านสุเหร่าลำรี โดยสามารถจำแนกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ อุปโภคบริโภค เกษตรกรรม คมนาคม และศาสนา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยึดมั่นในหลักศาสนาอิสลามซึ่งส่งผลต่อโลกทัศน์ที่กำกับการใช้ การจัดการ และการดูแลรักษาทรัพยากรน้ำของประชากรในชุมชน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ระดับการศึกษา อาชีพ การอบรมสั่งสอนของครอบครัวและครูอาจารย์ ทำเลที่ตั้งและลักษณะของที่อยู่อาศัย และการโฆษณา ประชาสัมพันธ์จากภาครัฐและเอกชน อิทธิพลของหลักคำสอนของศาสนาอิสลามนั้นสามารถปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อการดูแลรักษาทรัพยากรน้ำได้เป็นอย่างดีสำหรับผู้ที่อยู่อาศัยนอกพื้นที่ชุมชนแออัด แต่มีประสิทธิภาพค่อนข้างต่ำต่อการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อการดูแลรักษาทรัพยากรน้ำให้กับผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชนแออัด ทั้งนี้มีสาเหตุเนื่องมาจากการอบรมสั่งสอนในครอบครัว ระดับการศึกษา ลักษณะของการประกอบอาชีพ รายได้ ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล และความรักความผูกพันในถิ่นที่อยู่

คำสำคัญ: การจัดการน้ำ / ชุมชนมุสลิม / โลกทัศน์ / หลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

WORLD VIEW IN WATER MANAGEMENT OF THAI MUSLIM COMMUNITY, BAAN SURAO LUMREE

ATTHAVUT MAD-ROJANA 5137487 LCCU/M

M.A. (RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : ASSISTANT PROFESSOR SOLOT SIRISAI, Ph.D.,
JITJAYANG YAMABHAI, Ph.D., ASSISTANT PROFESSOR KHWANCHIT
SASIWONGSAROJ, Ph.D.

ABSTRACT

The research is to study the way of daily water usage of Thai Muslims, their world view of water management of Thai Muslims and the influence of Islamic principles on water conservation of Thai Muslims. Baan Surao Lumree Community, Moo 2 Lahan Sub district Bangbuathong District Nonthaburi Province, was used as the field study. A purposive Selective Method was used to select the target groups – 1) People who live at Baan Surao Lumree Community, 2) Community leaders / Religious leaders and 3) Lahan Sub district Administration Organization officer. The Quality Research Method was used for data analysis. The results showed that water plays a significant role in the daily life of the Thai Muslim Community, Baan Surao Lumree and can be divided into 4 main categories – consumption, agriculture, transportation and religion. The factors that influence the adherence to Islamic principles that affect the water management and water conservation of the Thai Muslim community, Baan Surao Lumree are social development, level of education, occupation, teaching, location or type of residence and advertising. The influence of Islamic principles can instill efficient water conservation in people who live outside the crowded area but has a slight effect on the people in crowded areas because of teaching, level of education, occupation, income, personal habits, and realization and the love and commitment to their hometown.

KEY WORDS: WATER MANAGEMENT / MUSLIM COMMUNITY / WORLD VIEW /
ISLAMIC PRINCIPLES

119 pages